

KULTTUURI

☛ Kulttuurioston vastaava:

Jarmo Huida 050 3382181

jarmo.huida@satakunnankansa.fi

☛ Sähköpostit:

sk.kulttuuri@satakunnankansa.fi

etunimi.sukunimi@satakunnankansa.fi

Kuilun partaalta versoi uusi alku

● Perf-festivaali kaipasi uudistumista. Nahanluomisen seurauksena vaihtui myös tapahtuman nimi.

Mikko I. Elo

Pori

● Lepää rauhassa, Perf-festivaali 2005–2015. Sinua jäädään kaipeamaan.

Tervetuloa, Abyss-festivaali. Jatka siitä, mihin Perf jäi.

– Aika söi Perfin pois. Festivaalin piti uudistua, ja nyt se on uudistunut, kertoo Tehdas ry:n **Simo Saarikoski**, joka on päävas- tuussa Abyssin Porissa koettavas- ta ohjelmistosta.

Abyss on luotu helsinkiläisten, tamperelaisten ja porilaisten taidedyhdistysten yhteistyönä. Kolmeen kaupunkiin levittäytyvän tapahtuman Helsingin ja Tampereen osuudet on jo koettu, ja Porin osuus käynnistyy tänään.

Saarikoski myöntää, että hän oli viime vuonna aikeissa lyödä omalta osaltaan pillit pussiin performanssitapahtuman järjestämis- vastuusta.

Silloin Saarikosken taiteilija- kollega **Pekka Luhta** totesi, että Saarikoskella on kaksi vaihtoehtoa: joko lopettaa tai tehdä aiempaa isommin.

Asiaa puntaroituaan Saarikoski valitsi jälkimmäisen vaihtoehdon. Hän päätti tehdä isommin ja luoda tapahtuman omien intressiensä pohjalta, vaikka kyseessä olisi mahdollisesti hänen viimeinen ponnistuksensa tapahtuman järjestäjänä.

– Kaikki se, mikä oli Perfissä hyvää ja mielenkiintoista, on läsnä myös Abyssissa – monipuolinen kattaus esityksiä, erilaisen esitysten välitön törmääminen toisiinsa, yleisön huomioon

ottaminen, Saarikoski lupaa.

Kaksipäiväisen tapahtuman perjantain osuus koetaan Tehdas ry:n tutulla pääkallonpaikalla, Porin lyhytaaltoasemalla. Lauantaina Abyss jatkuu Porin taidemuseossa limittyen samalla osaksi Museoiden yö -tapahtumaa.

Performanssitaiteen lisäksi ohjelmaan kuuluu aiempaa enemmän äänitaidetta ja musiikkia.

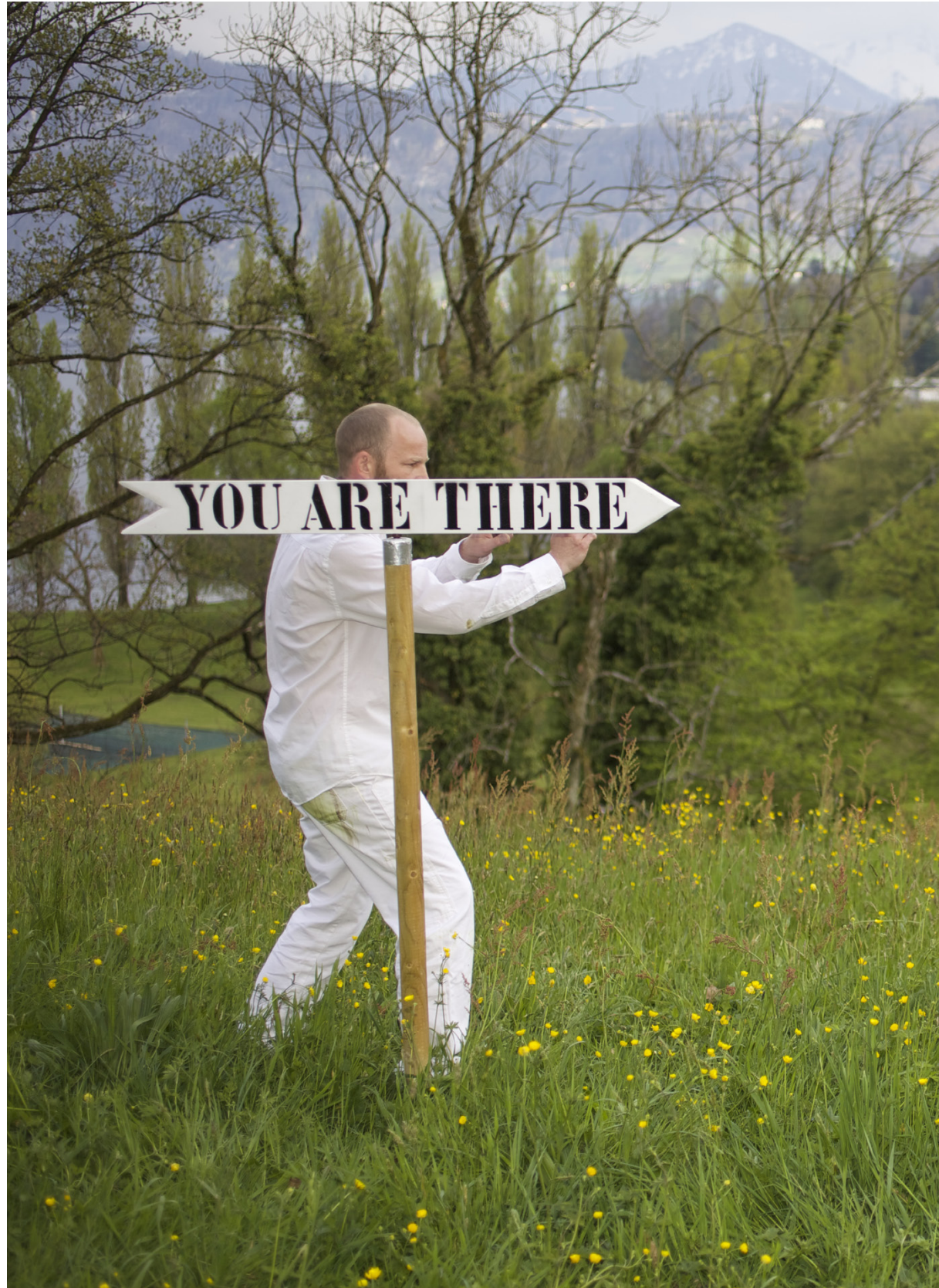
– Oma kiinnostukseni on viime vuosina kulkenut äänen ja musiikin suuntaan, joten painopiste siirtyi luonnollisesti näitä kohti.

”Kun kamppailen esityksessäni jonkun asian kanssa, haluan, että yleisö kamppailee mukanani ja epäonnistuu minun kanssani. Haluan antaa yleisölle uudet silmät.”

DOMINIK LIPP,
performanssitaiteilija

– **MINULLA EI OLE** vielä aavistustakaan, mitä tulen Porissa tekemään. Odotan, että esityspaikka puhuu minulle.

Yksi perjantain Abyss-esiintyjistä on sveitsiläinen **Dominik Lipp**. Muurarin ja taidemaalarin taustalta ponnistava performanssitaiteilija hyödyntää fyysisissä

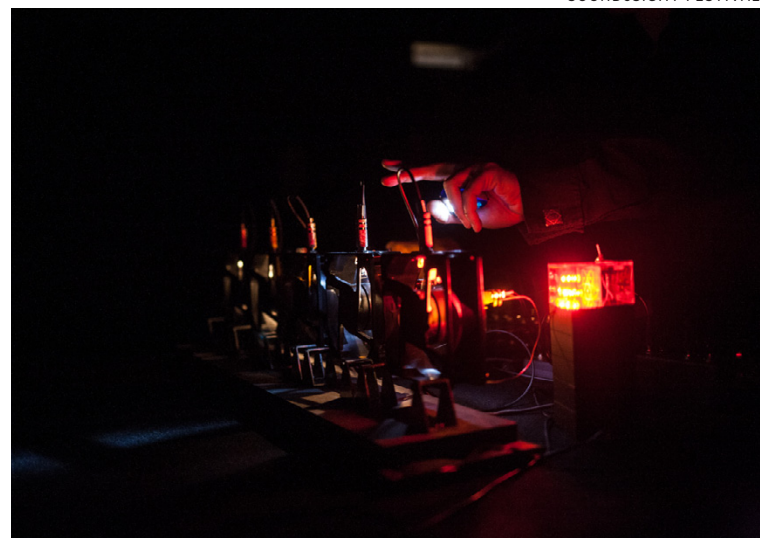
esityksissään usein luonnonmateriaaleja ja esityspaikan rakentaita. Miljööön lisäksi suuri vaikutus esityksen kulkuun on ihmisillä.

Kun Lipp aloittaa esityksensä, hänellä on tiedossaan tietyt raamit. Näiden raamien sisällä on loputtomien mahdollisuuksien maailma, johon hän heittäyty estottomasti.

– Minä pidän epäonnistumisesta, ja juuri epäonnistumisen mahdollisuus erottaa performanssitaiteen vaikkapa teatterista. Moka on aina parempi kuin onnistuminen, sillä mokasta syntyy aidosti uusia asioita, Lipp julistaa.

Lipp ei koskaan harjoittele esityksiään eikä koskaan toista samaa esitystä. Hänelle esitys ta-

SOUND6SIGHT FESTIVAL

LAUANTAINA PORIN taidemuseossa: Marko Timlin muuttaa valon ääneksi.

Japanilainen rumpu soi Porissa sunnuntaina

Porin kaupunginkirjastossa esiintyy sunnuntaina japanilainen lyömäsoitintaiteilija Seijiro Murayama. Murayama aloitti uransa äänestä rockia soittavissa ryhmissä, mutta on viime aikoina keskittänyt improvisaatioon, elektroakustiseen sävellystyöhön sekä sanataiteen, kuvien

ja liikkeen väliseen ilmaisuun.

Validi Global Underground part III -tapahtuman muut esiintyjät ovat jouhikkotaituri Pekko Käppi sähköisine K:H:H:L -yhtyeineen sekä transsia ja folkia yhdistävä Akkajee-duo. Tilaisuus alkaa kello 17.

ROB NIENBURG

VIIKONLOPPUNA

Abyss ja superlauantai

- **Abyss** – Sirpaleita syvyydessä IV–V tuo elävää taidetta ja elävää ääntä Poriin kahden päivän ajaksi.
- **Tänään** Porin lyhytaaltoasemalla koetaan Dominik Lipp ja kahdeksan muuta esiintyjää klo 18–23.
- **Bussikuljetus** linja-autoasemalta lyhytaaltoasemalle ja takaisin klo 17.30 ja klo 24.
- **Lauantaina** tapahtuma jatkuu Porin taidemuseossa klo 19–22 Marko Timlinin ja kolmen muun esiintyjän voimin.
- **Taidemuseossa** Abyss on osa Museoiden yötä, jonka työpajat ja esitykset sijoittuvat lauantaina aikavälille 17–24.
- **Museoiden yö** leviää lauantaina myös Satakunnan Museon neljään toimipisteeseen.
- **Satakunnan Museossa**, Luontotalo Arkissa, Rosenlewmuseossa ja Rakennuskulttuuritalo Toivossa on tapahtumia aamupäivästä keskiyöhön asti.
- **Viikkarin kyläjuhla** täydentää lauantain porilaisten omaksi tapahtumapäiväksi, kulttuurin superlauantaiksi.
- **Seitsemättä** kertaa järjestettävä kyläjuhla keskittyy Sibeliuksenpuistoon ja Itätullin kaupunginosan pihoille ja kaduille kello 11–15.

TÄNÄÄN PORIN lyhytaaltoasemalla: Dominik Lipp luo Abyss-festivaalilla paikkasidonnaisen performanssin. Kuva Lippin esityksestä Sveitsin Luzernissa vuosi sitten.

Talvivaarasta, vielä kerran

ELOKUVA

Nälkämaan sampo

Ohjaus: Mika Koskinen.

Ikäraja: S.

Kesto: 1 h 34 min.

Ensi-ilta: ma klo 15.20 Promenadi 5, to klo 15.10 Promenadi 2.

● Tämä on muutaman vuoden sisällä jo kolmas Talvivaaran kaivoshankkeesta aiheensa saanut elokuva.

Uusin elokuva esittää kertovansa kaiken Talvivaarasta, yksinkertaisesti ja mitään pois jättämättä. Kenelläkään, joka on yhtään seurannut kaivosprojektia ja sen ympärillä käynnystä kuohuntaa tuskin voi olla pulaa tiedosta. Informaatiota Talvivaarasta on melkein liikaakin, mutta perusteltu näkemyksiä ei ole kuultu.

Nyt pääosassa ovat paikalliset ihmiset, ympäristöaktivistit, huolellisesti dokumentoidut yhteenotot viranomaisien kanssa ja tunteet.

LUONNON pilaantumisen lisäksi elokuva jättää katsojilleen voimattoman raivon tunteen ja paljon herravihaa. Elokuvaan toistuvat kuvat poliitikoista ja päättäjistä, joille tuottuneet kansanjoukot huutavat solvauksia, eroamis- ja häpeämiskehoituksia. Toistuessaan näiden kuvien yhteiskunnallinen arvo on seinäkirjoitusten ja muiden tuhrujen luokkaa. Yhteiskunnallisia rakenteita elokuva ei paljasta, vaan sen hanakkuuden, jolla elokuvan tekijät ja toimittajat nykyään tahtovat tehdä politiikkaa ja propagandaa.

NÄLKÄMAAN SAMPO asettuu samaan riviin dokumentti-elokuvien tai dokumenttiteatteriprojektien kanssa, jotka hakeutuvat konfliktiin vallankäyttäjien kanssa järjestyshäiriötä tuottamalla. Tarkoituksellinen ulosheitetyksi hakeutuminen on muun muassa dokumenttielokuvantekijä **Michael Moorelta** opittua performanssia, esitystä, jossa ulosheitetty aktivisti esittää sananvapauden marttyyriä ja ulosheitetty puolifasistista viranomaisista.

Ylälle töitä tehnyt ohjaaja **Mika Koskinen** ei tavoittele elokuvallaan suurta taiteellista saavutusta. Toimittajan tavoin aihettaan lähestyvä Koskinen ohjaa elokuvaansa kuin olisi juttukeikalla, mikä tekee *Nälkämaan sammosta* puisevan katsella.

ANTTI SELKOKARI

pahtuu aina ensimmäisen ja viimeisen kerran.

– Kun kamppailen esityksessäni jonkun asian kanssa, haluan, että yleisö kamppailee mukana ja epäonnistuu minun kanssani. Haluan antaa yleisölle uudet silmät.

Lipp kuljettaa mukanaan pientä varustearsenalia, johon hän voi tarvittaessa esityksissään turvautua. Olennaisia ovat valkoiset vaatteet, jotka luovat hänen mukaansa hyvää kontrastia esityksen muille elementeille.

– Sitten minulla on tällaiset pienet kynttilänjalat. Kun laita ne sormiini, ne näyttävät ihan Wolverinen kynsiltä, Lipp virnistää.

Lipp ei suinkaan halua selittää esityksensä sisältöä vaan haluaa

antaa katsojalle mahdollisuuden rakentaa esitys valmiiksi omassa päässään.

– Joskus joku kysyy esitykseni jälkeen, mistä siinä oli kyse. Silloin esitän vastakysymyksen: mitä sinä esityksessäni näit? Tietoisella tasolla en itsekään osaa sanoa, mistä esitykseni kertovat.

LAUANTAINA taidemuseolla on luvassa perjantaita pitkäkestoisempia esityksiä. Yksi esiintyjistä on saksalais-suomalainen Marko Timlin, joka luo musiikkia itse rakentamallaan erikoisilla soittimilla.

Timlinin esityksessä pääroolia näyttää Sound-Disk-Machine eli äänilevykone. Laitteensa avulla

Timlin muuttaa kirjaimellisesti valon ääneksi.

– Valo on luonnonilmiö, jota emme normaalisti kuule. Minua alkoi kiehtoa äänen luominen ja muokkaaminen valonlähteiden avulla, ja suunnittelin tähän perustuvan laitteen, Timlin kertoo.

Timlinin laitteen esikuvana toimi variofoni – laite, jonka venäläinen **Jevgeni Sholpo** kehitti jo vuonna 1930.

– Nykyään puhutaan paljon taitteen ja teknologian yhdistämisestä. Venäläiset olivat tässä asiassa edelläkävijöitä jo melkein sata vuotta sitten. **Stalinin** hirmuvalta pysäytti kehityksen.

Timlin korostaa olevansa ensisijaisesti muusikko, joka luo lait-

teensa oman live-esityksensä palvelukseen. Insinööriksi hän ei itseään tituleeraa, vaikka keksijän vikaa hänessä eittämättä onkin.

Sound-Disk-Machine pohjautuu soittimena äänimaisemiin, ei niinkään nuotteihin. Timlin vertaakin laitteella tuottamaansa ääntä luonnon ääniin, jotka toimivat hänelle suurena vaikuttajana.

– Molemmissa äänimaisemissa on puhdas rakenne, jonka sisällä on paljon vaihtelua, jatkuvia mikrotason muutoksia. Tiedän aina ennen konserttiani, minne haluan äänen avulla matkustaa. Se vaihtelee, miten sinne päädyn ja kuinka kauan siellä pysytelen ennen siirtymistä toiseen paikkaan.